

Súd: Mestský súd Košice
Spisová značka: K3-21P/197/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7522209934
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 06. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Benková
ECLI: ECLI:SK:MSKE:2023:7522209934.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Mestský súd Košice sudkyňou JUDr. Máriou Benkovou vo veci starostlivosti súdu o maloletého A. B., nar. X.X.XXXX, bytom C. D. E. XXX, toho času F. G. H., zastúpeného kolíznym opatrovníkom JUDr. Ľubomírou Jančušovou, vyššou súdnou úradníčkou Okresného súdu Košice I, dieťa rodičov H. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. D. E. XXX a I. B., nar. X.XX.XXXX, bytom C. D. E. XXX, t.č. ÚVTOS Košice – Šaca na návrh Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Košice, v konaní o nariadenie ústavnej starostlivostitakto

rozhodol:

N a r i a d ť u j e u maloletého A. B., nar. X.X.XXXX ústavnú starostlivosť v zariadení Reedukačné centrum J., I. XXX, XXX XX J..

Otec je p o v i n ť prispievať na výživu mal. A. sumou rovnajúcou sa 30 % životného minima na jedno nezaopatrované nepĺnoleté dieťa určené zákonom č. 601/2003 Z.z. o životnom minime v platnom znení vždy do 15. dňa v mesiaci vopred na účet Reedukačného centra Tornaľa, počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku.

Matka je p o v i n ť prispievať na výživu mal. A. sumou rovnajúcou sa 30 % životného minima na jedno nezaopatrované nepĺnoleté dieťa určené zákonom č. 601/2003 Z.z. o životnom minime v platnom znení vždy do 15. dňa v mesiaci vopred na účet Reedukačného centra Tornaľa, počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku.

Z r u š u j e neodkladné opatrenie nariadené uznesením Okresného súdu Košice - okolie č.k. 21P/197/2022 z 6.12.2023 právoplatnosťou tohto rozsudku.

o d ō v o d n e n i e :

1. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Košice (ďalej len „úrad“) podal dňa 5.12.2022 návrh na nariadenie ústavnej starostlivosti maloletému A. B., nar. X.X.XXXX. Súd uznesením z 6.12.2022 nariadil neodkladné opatrenie, ktorým zveril mal. A. do dočasnej starostlivosti Reedukačného centra Bačkov.

2. Úrad návrh odôvodnil tým, že z manželstva I. B., nar. 03.11.1965 a H. B., nar. XX.XX.XXXX, sa narodilo deväť detí. Dve deti, a to I. a C., zomreli na zápal pľúc. V spoločnej domácnosti s rodičmi žije sedem detí, Ingrida, Viktor, Patrícia, K., I., A., L., pričom D. a C. sú pĺnoletí. Rodina obýva chatrč v rómskej osade, ktorá pozostáva z jednej miestnosti bez príslušenstva. Zariadenie chatrče je najnutnejšie, základné. Hygiena domácnosti, ako aj okolia je udržiavaná na minimálnej úrovni. Domácnosť je elektrifikovaná,

vodu si rodina čerpá z obecnej studne. Starostlivosť rodičov o deti sa obmedzuje len na zabezpečenie ich základných životných potrieb. Rodičia svojim deťom umožnili viesť záhaľčivý spôsob života. Matka je nezamestnaná. Z úrovne úradu poberá prídavky na deti vo výške 60€ mesačne a dávku v hmotnej núdzi vo výške 19,30 € mesačne. Otec je toho času vo VTOS. Dňa 13.10.2022 úrad vykonal návštevu mal. Sebastiána v Reedukačnom centre Bačkov. Mal. A. bol v dobrom zdravotnom stave. V školskom roku 2022/2023 je žiakom ôsmeho ročníka Špeciálnej základnej školy v reedukačnom centre. Škola sa nachádza priamo v reedukačnom centre, čiže dochádzka je pravidelná. Čo sa týka študijných výsledkov, vidia v zariadení zlepšenie napríklad v matematike, písaní, len komunikácia je u mal. Sebastiána na slabšej úrovni. V kolektíve medzi rovesníkmi má dobré vzťahy, je bezkonfliktný, ani sa nezapája do konfliktov. Zo slov sociálnej pracovníčky je zrejmé, že mal. Sebastián je bezproblémový chlapec, ktorý rešpektuje autority. Vo voľnom čase rád hrá futbal, rád pomáha vychovávateľom, rád sa zapája do estetických činností. Kontakt s rodinou má mal. A. veľmi slabý. Počas školského roka 2022/2023 nemal ani jeden telefonát. Mal. A. sa stále pýta na svoju rodinu, chýbajú mu. Reedukačné centrum odporúča pokračovať v prevýchovnom procese minimálne do konca školského roka 2022/2023. Zmeny v správaní je potrebné naďalej fixovať a zvnútorňovať.

3. Rodičia sa v konaní žiadnym spôsobom nevyjadrili. Matka sa pojednávania nezúčastnila. Súd prejednal vec v jej neprítomnosti

4. Súd vykonal dokazovanie stanoviskom úradu, výsluchom otca, oboznámením správy Reedukačného centra H., správy ÚPSVaR Košice, správy Sociálnej poisťovne a oboznámením pripojených spisov tunajšieho súdu č.k. 9P/158/2021, 9P/5/2022, 9P/54/2018 a zistil nasledujúci skutočný stav.

5. Otec na pojednávaní uviedol, že súhlasí s tým, aby bol mal. Sebastián umiestnený v reedukačnom centre. Vie o tom, že maloletý nechodil do školy. Pripomenul, že maloletý má poruchu sluchu.

6. Úrad na pojednávaní uviedol, že trvá na návrhu, aby bola maloletému nariadená ústavná starostlivosť v Reedukačnom centre Tornaľa, pretože ukončuje povinnú školskú dochádzku a v ďalšom vzdelávaní môže pokračovať v tomto zariadení.

7. Uznesením Okresného súdu Košice - okolie sp. zn. 9P/54/2018 zo dňa 24.04.2018, právoplatným dňa 12.07.2018, bolo mal. A. B. uložené výchovné opatrenie - dohľad nad jeho výchovou. Tento dohľad bol zrušený uznesením sp. zn. 9P/5/2022 z 10.3.2022.

8. Uznesením Okresného súdu Košice - okolie sp. zn. 9P/158/2021 -10 zo dňa 19.04.2022, právoplatným dňa 26.05.2022, bolo mal. A. B. uložené výchovné opatrenie na zabezpečenie odbornej pomoci maloletému dieťaťu a zabezpečenie úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletého dieťaťa pobytom v F. G. H., najdlhšie na 6 mesiacov od právoplatnosti tohto uznesenia.

9. F. G. H. v správe z 23.1.2023 uviedlo, že adaptačný proces mal. Sebastiána prebehol bez problémov, v pracovnej a estetickej činnosti dosahuje dobré výsledky, pedagogických pracovníkov rešpektuje. Pri nástupe mal vedomosti na veľmi nízkej úrovni. Lieky neužíva, absolvuje terapie u psychológa. Zmeny v správaní nie sú dostatočne zvnútornené a fixované, preto odporúča v prevýchovnom procese pokračovať.

10. Podľa správy Sociálnej poisťovne rodičia maloletého nie sú poberateľmi dávok z úrovne sociálnej poisťovne. Podľa správy ÚPSVaR Košice z 24.1.2023 rodičia maloletého nie sú vedení v evidencii nezamestnaných, otec nepoberá dávky z úrovne úradu práce, matka poberá dávku v hmotnej núdzi vo výške 213,10 € mesačne a prídavok na jedno dieťa.

11. Podľa § 44 ods. 1 až 4 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v účinnom znení (ďalej len „zákon o rodine“), náhradnou starostlivosťou je viacero osobitne usporiadaných, na seba nadväzujúcich a vzájomne sa podmieňujúcich dočasných opatrení, ktoré nahrádzajú osobnú starostlivosť rodičov o maloleté dieťa v prípadoch, ak ju rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť. (2) Náhradná starostlivosť, na ktorej základe vznikajú vzťahy medzi maloletým dieťaťom a inou osobou, môže vzniknúť len rozhodnutím súdu a jej obsah tvoria práva a povinnosti vymedzené zákonom alebo súdnym rozhodnutím. (3) Náhradnou starostlivosťou je a) zverenie maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti inej fyzickej osoby než rodiča (ďalej len „náhradná

osobná starostlivosť"), b) pestúnska starostlivosť a c) ústavná starostlivosť. (4) Súd pri rozhodovaní o tom, ktorý zo spôsobov náhradnej starostlivosti zvolí, vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa.

12. Podľa § 54 ods. 2 písm. c) zákona o rodine, súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak je výchova dieťaťa vážne ohrozená alebo vážne narušená, nie je možné dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti a uložené výchovné opatrenie podľa § 37 ods. 3 nevedlo k náprave.

13. Podľa § 54 ods. 5 zákona o rodine, súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Pri rozhodovaní o ústavnej starostlivosti a označení zariadenia súd vždy prihliadne na citové väzby maloletého dieťaťa k rodičom, súrodencom a iným blízkym osobám a zohľadní možnosti zariadenia na utvorenie podmienok na zachovanie rodinných a citových vzťahov dieťaťa, jeho rodičov a súrodencov.

14. Podľa § 62 ods. 1, 3 zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. (3) Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neplnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

15. Podľa § 75 ods. 1 zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprímerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

16. Podľa § 76 ods. 1 zákona o rodine, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

17. Podľa § 81 ods. 1, 2 zákona o rodine, ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné. (2) Súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, súčasne uloží rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať dieťaťu výživné povinnosť, aby výživné poukazovali zariadeniu, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného zariadeniu, má toto zariadenie právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa, vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet maloletého dieťaťa.

18. Súd má po vykonanom dokazovaní za jednoznačne preukázané, že sú splnené podmienky a je v najlepšom záujme maloletého A. nariadiť ústavnú starostlivosť. Rodičia nie sú schopní dieťaťu zabezpečiť podmienky na návrat do rodinného prostredia, matka nezvládala výchovu dospelávajúceho syna, jeho dochádzka do školy takmer absentovala, napriek uloženému dohľadu v roku 2018, otec je od roku 2021 vo výkone trestu odňatia slobody. Súdu sa nepodarilo nájsť vhodnú osobu pre náhradnú osobnú starostlivosť, preto je nevyhnutné maloletého umiestniť do ústavnej starostlivosti. Z dôvodu zabezpečenia prevýchovného procesu je odôvodnené umiestnenie maloletého v reedukačnom centre, ktoré zohľadňuje výchovné potreby maloletého a zabezpečí jeho pravidelnú školskú dochádzku. Zároveň súd zrušil neodkladné opatrenie č.k. 21P/197/2022 z 6.12.2022 v časti dočasného zverenia maloletého A. do starostlivosti Reedukačného centra Bačkov, nakoľko po právoplatnosti rozsudku stratí svoje opodstatnenie.

19. Matka mal. Sebastiána nemá príjem, okrem dávok v hmotnej núdzi. Otec je vo výkone trestu slobody, pracovne nezaradený z dôvodu zdravotných problémov. Vzhľadom k majetkovým pomerom rodičov, súd uložil obom rodičom povinnosť platiť výživné len v minimálnej zákonom stanovenej výške, a to 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neplnoleté dieťa podľa osobitného zákona mesačne a to počnúc právoplatnosťou rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Košiciach prostredníctvom Mestského súdu Košice (§ 355 ods. 1 a § 362 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§363 Civilného sporového poriadku).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 odsek 1, odsek 2 CMP, odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa §63 CMP, v odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia alebo návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.